

OPEN DIALOG FOUNDATION

Open Dialog Foundation, 11a Szucha Avenue, office 21, 00-580 Warsaw, Poland

Tel. + (48) 22 307 11 22

www.odfoundation.eu

Warszawa, 21.11.2013

Władza kradnie narodowi ukraińskiemu historyczną szansę

W dniu 21.11.2013 r. Rada Ministrów Ukrainy podjęła uchwałę o zawieszeniu procesu przygotowań do zawarcia umowy stowarzyszeniowej między Ukrainą a Unią Europejską, Europejską Wspólnotą Energii Atomowej i ich państwami członkowskimi. Jak czytamy w rozporządzeniu, decyzja ta była podyktowana „koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa narodowego Ukrainy i odnowienia stosunków handlowych i gospodarczych z Federacją Rosyjską i innymi krajami członkowskimi WNP.”¹ Jednocześnie, prezydent Ukrainy Wiktor Janukowycz na forum w Wiedniu oświadczył, że „Ukraina podążała i nadal będzie podążać ścieżką integracji europejskiej”.² Taka niekonsekwencja Ukrainy wskazuje na obecność porozumień kuluarowych między prezydentami Ukrainy i Rosji, a także innych członków Unii Celnej - Kazachstanu i Białorusi. Tak więc, na przykład, nie została opublikowana informacja o tym, jakie dokładnie zagadnienia były przedmiotem **nieformalnego spotkania prezydentów Rosji i Ukrainy w Soczi w dniu 27.10.2013 r.**³ Niewykluczone, że tematem tego spotkania było omówienie kwestii przystąpienia Ukrainy do Unii Celnej.

Wstrzymanie podpisania Porozumienia Stowarzyszeniowego z Unią Europejską oznacza dla Ukrainy przede wszystkim odrzucenie wartości europejskich związanych z prawami i swobodami obywateli. Ponadto krok ten wpłynie na dalsze pogorszenie sytuacji gospodarczej w kraju oraz będzie stanowić kolejny negatywny sygnał dla inwestorów zagranicznych. Odmowa podpisania umowy stowarzyszeniowej będzie miała negatywne konsekwencje przede wszystkim dla społeczeństwa ukraińskiego. Według najnowszych sondaży, 58% ludności Ukrainy popiera stowarzyszenie z UE⁴, co wskazuje na fakt, że Ukraińcy wybrali przyszłość europejską. Również zmiana kierunku polityki zagranicznej państwa może stać się dodatkowym czynnikiem destabilizacji przed wyborami prezydenckimi w 2015 roku.

Unia Europejska wysuwa konkretne żądania: zreformowania ustawodawstwa ukraińskiego, zaprzestania naruszania praw człowieka i wprowadzenia zmian w sędziowskiej gałęzi władzy. W pierwszej kolejności dotyczy to rażącego przypadkowego wybiórczej sprawiedliwości i ciężkiej sytuacji więźniów politycznych w Ukrainie.

Dlaczego rząd ukraiński pozwala sobie na takie decyzje? Odpowiedź na to pytanie należy sformułować na podstawie długiej listy raportów o łamaniu praw człowieka, fałszowaniu wyborów, tłumieniu wolności słowa oraz współpracy służb wywiadowczych z krajami Unii Celnej i Szanghajskiej Organizacji Współpracy (SCO) do tego stopnia, że porywają przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego z ulicy i wszczynają sprawy karne na zamówienie.

Integracja z Rosją i Kazachstanem nie przyczyni się do poprawy sytuacji w zakresie praw człowieka w Ukrainie. Podobnie jak wiele międzynarodowych organizacji praw człowieka, Fundacja „Otwarty Dialog” podkreśla powszechne przypadki łamania praw człowieka w krajach Unii Celnej. Ściślej

¹ <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd>

² <http://interfax.com.ua/news/political/176063.html>

³ http://lb.ua/news/2013/10/27/236230_yanukovich_vstrechaetsya_putinim.html

⁴ <http://www.dw.de/dw-trend-%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%8C%D1%88%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%86%D1%96%D0%B2-%D0%B7%D0%B0-%D0%B2%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF-%D0%B4%D0%BE-%D1%94%D1%81/a-17230854>

integracja z Rosją i Kazachstanem może doprowadzić do pogłębienia współpracy między krajami Unii Celnej w prześladowaniu przeciwników politycznych.

Fundacja „Otwarty Dialog” opisywała już przypadki⁵ współpracy służb specjalnych Ukrainy, Rosji i Kazachstanu, w wyniku której dochodziło do porwań ludzi i prześladowań niewygodnych dla władzy działaczy na tle politycznym.

Oprócz własnej listy więźniów politycznych i uchodźców politycznych - **Julii Tymoszenko**, **Jurija Łucenko**⁶, **Bohdana Danyłyszyna**⁷, **Walerija Iwaszczenko**⁸ i **innych**, władze ukraińskie w ramach „przyjacielskiej pomocy” prześladowają zagranicznych przeciwników politycznych. Najgłośniejszym i najbardziej niejednoznacznym z niedawnych posunięć był wniosek o ekstradycję z Francji kazachstańskiego polityka **Mukhtara Ablyazova**.⁹ Podobny wniosek został złożony w Republice Czeskiej w sprawie **Tatiany Paraskevich**.¹⁰ Wcześniej Ukraina „wyróżniła się” porwaniem rosyjskiego działacza **Leonida Razvozhayeva**.¹¹

Wstrzymanie podpisania Umowy Stowarzyszeniowej z UE oznacza dla Ukrainy stratę najważniejszej w ostatnim dziesięcioleciu możliwości rozwoju gospodarczego i społecznego, dlatego ten krok może stać się decydującym czynnikiem destabilizacji sytuacji w kraju przed zbliżającymi się wyborami prezydenckimi i parlamentarnymi.

Niemniej ważnym czynnikiem, który stawia pod znakiem zapytania strategiczne perspektywy Ukrainy jako państwa, są niejawnie porozumienia polityczne elity biznesowej i najbliższego otoczenia Prezydenta Wiktora Janukowycza, które stawiają własne interesy biznesowe ponad interesami społeczeństwa.

Przedstawiciele opozycji, społeczeństwa obywatelskiego oraz organizacje międzynarodowe wielokrotnie wzywali władze do kompromisu i podjęcia decyzji w oparciu o odpowiedzialność za ścieżkę rozwoju i za przyszłość narodu ukraińskiego. Jednak własne interesy biznesowe elity rządzącej mogą okazać się dominujące nie tylko przy podejmowaniu decyzji o losie ludzi, ale także w określeniu dalszych perspektyw państwa ukraińskiego jako niezależnego i równoprawnego członka społeczności międzynarodowej. Jediną rzeczą, która może powstrzymać samowolę rządzącej ukraińskiej elity jest zdecydowane wyrażenie woli ukraińskiego społeczeństwa obywatelskiego, co obecnie obserwujemy w większości ukraińskich miast, a nawet poza granicami Ukrainy.

W celu otrzymania bardziej szczegółowych informacji prosimy o kontakt:

Lyudmyla Kozlovska, Fundacja Otwarty Dialog

lyudmylakozlovska@odfoundation.eu

⁵ http://www.odfoundation.eu/ru/urgents/1461/otchet_zloupotrebleniya_sistemoy_interpola

⁶ <http://podrobnosti.ua/criminal/2012/07/03/844940.html>

⁷ <http://www.unian.ua/news/556554-spravu-proti-danilishina-zakrili-za-vidsutnistyu-skladu-zlochynu.html>

⁸ <http://www.kommersant.ua/doc/1996236>

⁹ http://www.odfoundation.eu/ru/urgents/1497/frantsiya_dolzha_obespechit_bezopasnost_oppozitsionnogo_politika_s_pravedliviy_sud_po_ego_ekstraditsii

¹⁰ http://www.odfoundation.eu/ru/urgents/1482/delo_tatyan_i_paraskevich_cherez_ukrainskie_rossijskie_pравоохранител_nie_organ_i_kazahstan_nameren_zastavit_obvinyaemuyu_dat_pokazaniya_protiv_muhtara_ablyazova

¹¹ <http://www.km.ru/world/2012/10/25/presledovanie-aktivistov-levogo-fronta/695778-mvd-ukrainy-podtverdilo-pokhishchenie>